

BIBLIOTEKSINDRETNING

Bibliotekenes Hus

- Biblioteksentralen SA
- BS Undervisning
- Norsk Bibliotektransport
- BS Eurobib

Litt om oss

- Etablert 2002
eies av Biblioteksentralen SA og Lammhults Biblioteksdesign AB
- 6 ansatte
- SPESIALIST I MØBLER OG MATERIELL TIL BIBLIOTEKER
- BS Eurobib er et interiør- og designselskap som leverer møbler og materiell til norske biblioteker, museer, arkiver, barnehager, grunnskoler, videregående og høyere utdanning samt til andre offentlige institusjoner og private bedrifter.

Det nye biblioteket:
Rom hvor mennesker møtes – mennesker møter
mennesker og god dialog oppstår

Vår visjon:
Vi skaper rom for opplevelse.

Forretningsområder

- Nettbutikk – utstyr og bibliotekmøbler
- Innredninger og planløsninger
- Interiørarkitekt, kurs og konsulent.

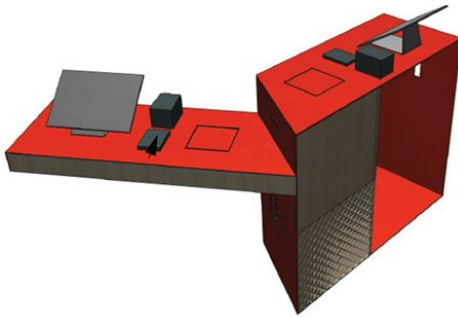

Nettbutikk

- Bokpleie
- Merking
- Skilting
- Bokstøtter
- Bokvogner
- Bæreposer
- CD/DVD/AV-oppbevaring
- Bibliotekmøbler
- Utstilling
- Egne produkter – lager i Holsted, Danmark, 75%.
- Egen utviklede og 3 parts produkter, 25%.
- Oppdrag for andre, Sommerles,

Biblioteksentralen leverer
Prosess og utstyr til Deichman
Bjørvika

Hva skal leveres?

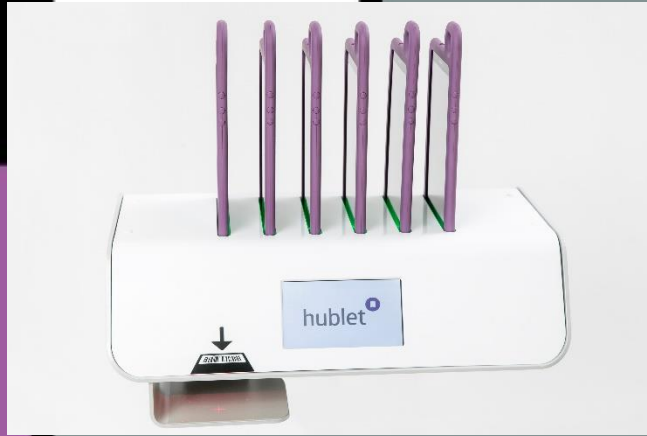
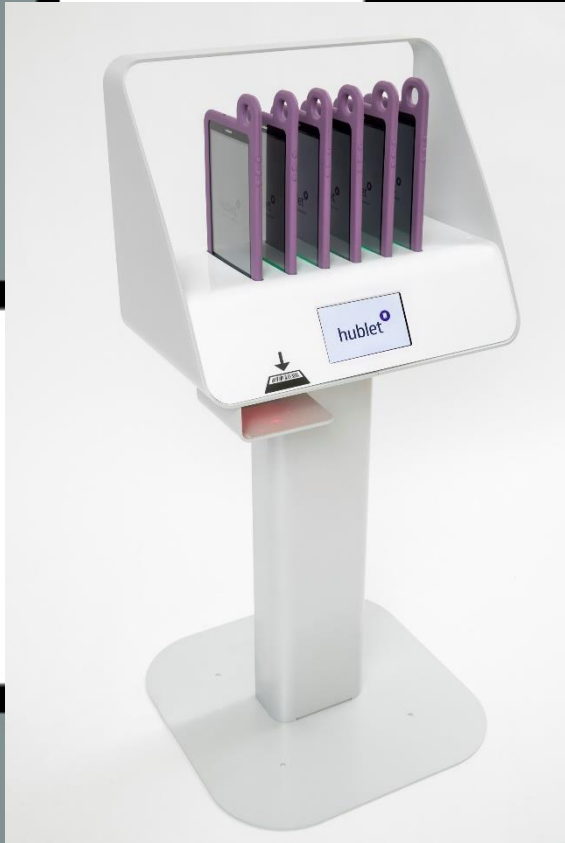

- 50 Libry Butler
 - Fleksible og innovative selvbetjenings- og formidlingstasjoner, og tilhørende RFID-utstyr, som bygges inn i spesialmøbler
- Nyskapende verktøy for gjenfinning, plukklister og reservert materiale.
- Programvare til ansatte med ulike nyttige verktøy tilpasset bibliotekets (nye) hverdag.
- Døgnåpen og robust adgangskontroll.
- Alarmporter og tilhørende programvare.

Hva skal leveres?

- Proses med kunden er en del av leveransen
 - Justering av tjenestene som leveres, sammen med ansatte og bibliotekbrukere.
 - Workshops med interaksjons- og tjenestedesignere og utviklere for å finne de beste løsningene sammen med biblioteket.
 - Justere og forbedre tjenester etter åpning, i tett samarbeid med biblioteket.

Lammhults Biblioteksdesign

Aina – BS Eurobib

Stine

Camilla

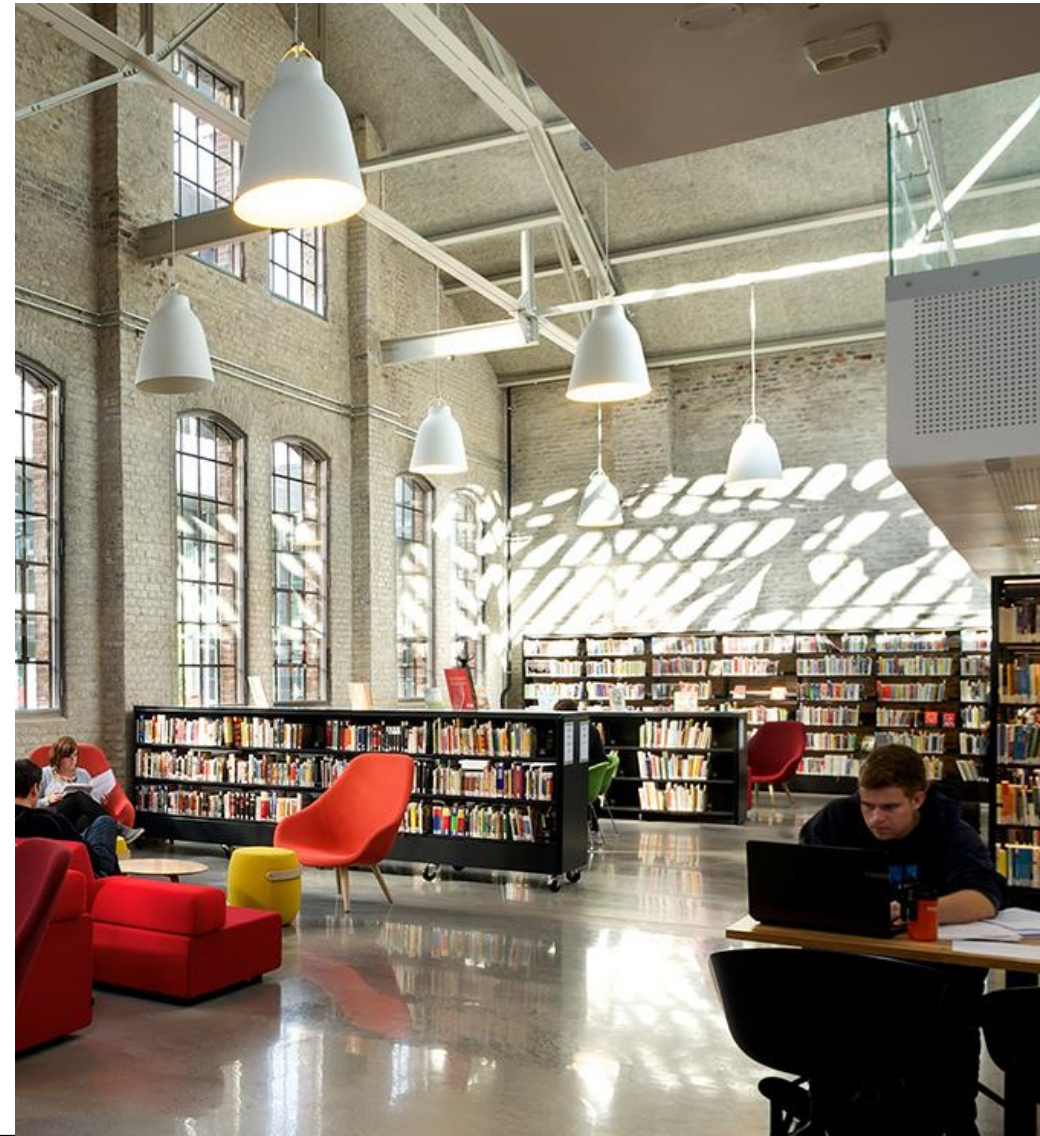
Unni

Kirsten

Unni Nørlov Iwanczuk, Arkitekt MAA

De sidste 4 år har jeg været involveret i indretningen af ca. 150 biblioteker over hele verden.

Lammhults Biblioteksdesign

Hvem er vi?
Vi laver alt fra mini-biblioteker til de helt store projekter

BIBLIOTEKETS UDVIKLING

Bibliotekets udvikling

Biblioteker er mere end blot opbevaring af bøger

Biblioteket har udviklet sig fra opbevaring af bøger til at have utallige funktioner, der er vigtige for samfundet

Biblioteker er mere relevante nu, end nogensinde før

Som arkitekt er det fantastisk at kunne arbejde med et offentligt rum, der betyder så meget for samfundet

Mødested

Biblioteket er et sted, hvor vi kan opleve/mødes med andre typer mennesker, på neutral grund

Arrangementer – et aktiv for lokalsamfundet

Det er et sted der samler folk. Et fælles sted, som skaber forankring og byder på kulturelle oplevelser

En del af kulturhuse og skoler

Nu placeres biblioteket sammen med andre kulturelle institutioner, så det bliver det kulturelle centrum i byen

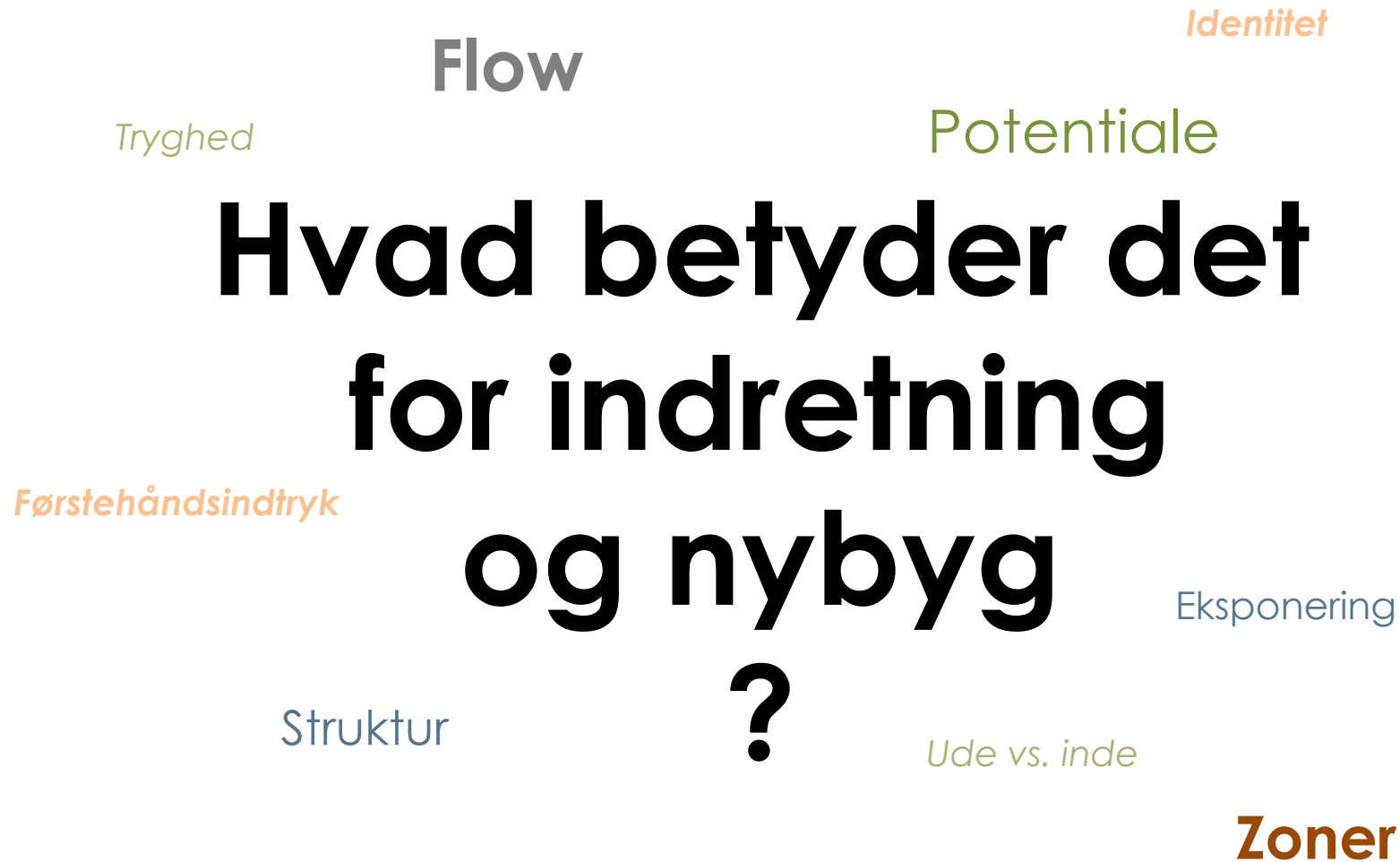
Legeplads?

Børnebiblioteket bliver prioriteret over hele verden. Der gøres meget for at lokke børnene (og deres forældre!)

Meråbent

Det stiller helt nye krav til tryghed og overskuelighed, når brugerne skal være der alene, helt uden opsyn.

RUMMETS STRUKTUR

Men først tager vi et skridt tilbage. Jeg ser altid på hvordan vi kan skabe en god struktur i biblioteket. Er der nogle gode rum eller skal vi skabe nogle nye?

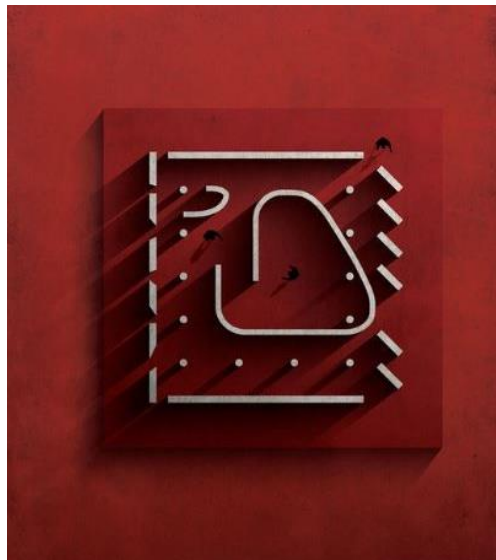
Indretningen skaber rummet

Indretning er ligesom et landskab.

Når vi indretter, arbejder vi også med høje og lave elementer, der skaber rum.

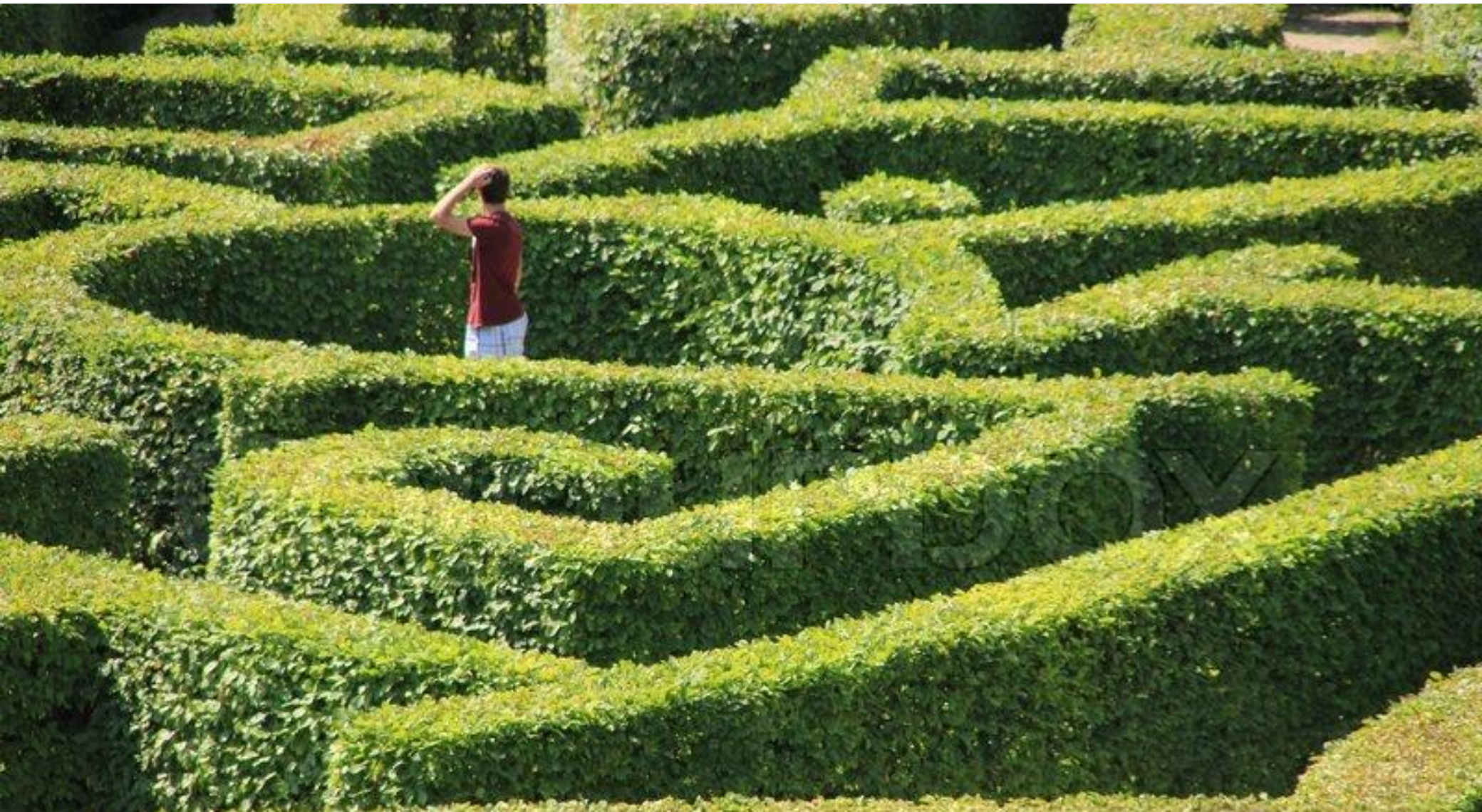
Indretningen skaber rummet

Indretningens struktur bestemmer hvordan brugeren kommer til at bevæge sig (flow)

Rumoplevelsen er meget forskellig på disse eksempler. Nogle er labyrintiske, andre leder en blødt fra rum til rum.

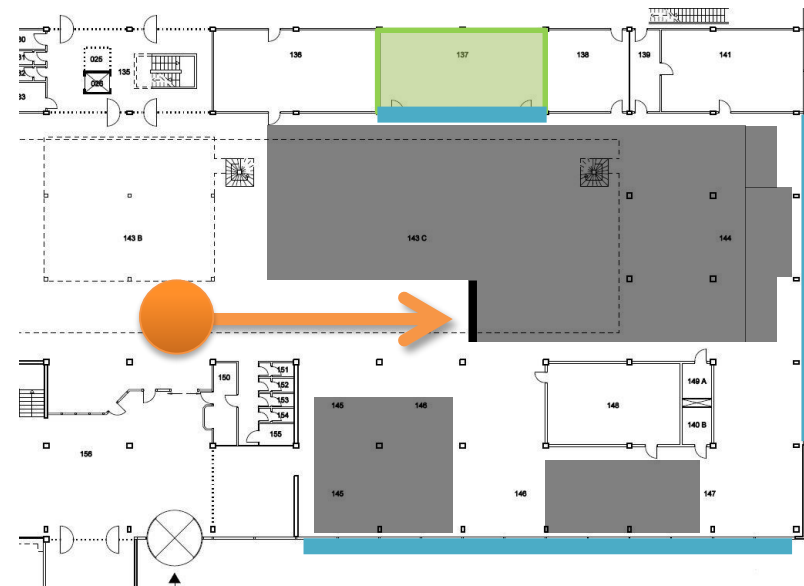
Indretningen skaber rummet

Meråbne biblioteker kræver (endnu mere) overblik

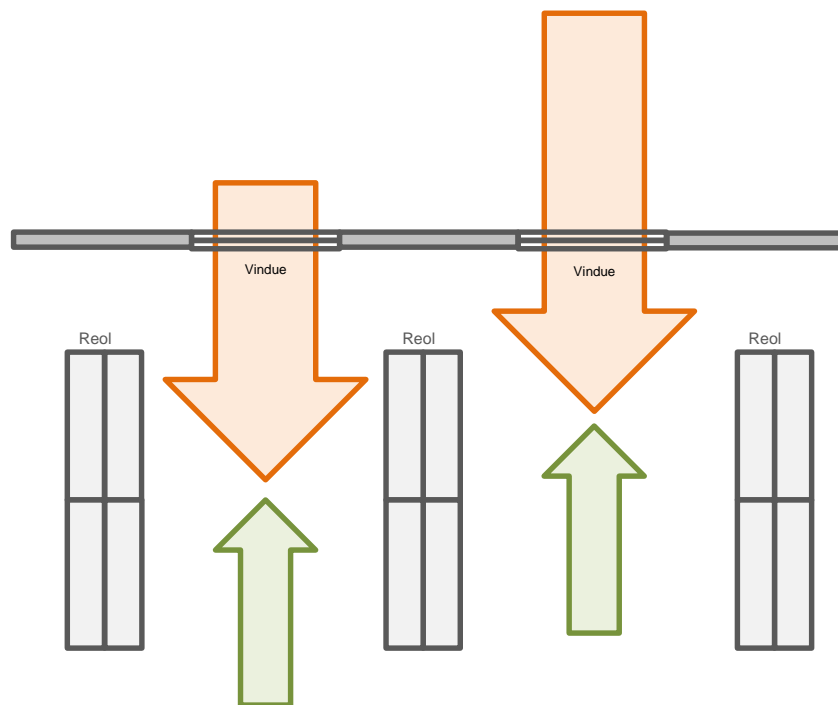
Hvis vi er i en labyrint, er det svært at finde det man leder efter OG det føles utrygt

Hvordan udnytter man rummet?

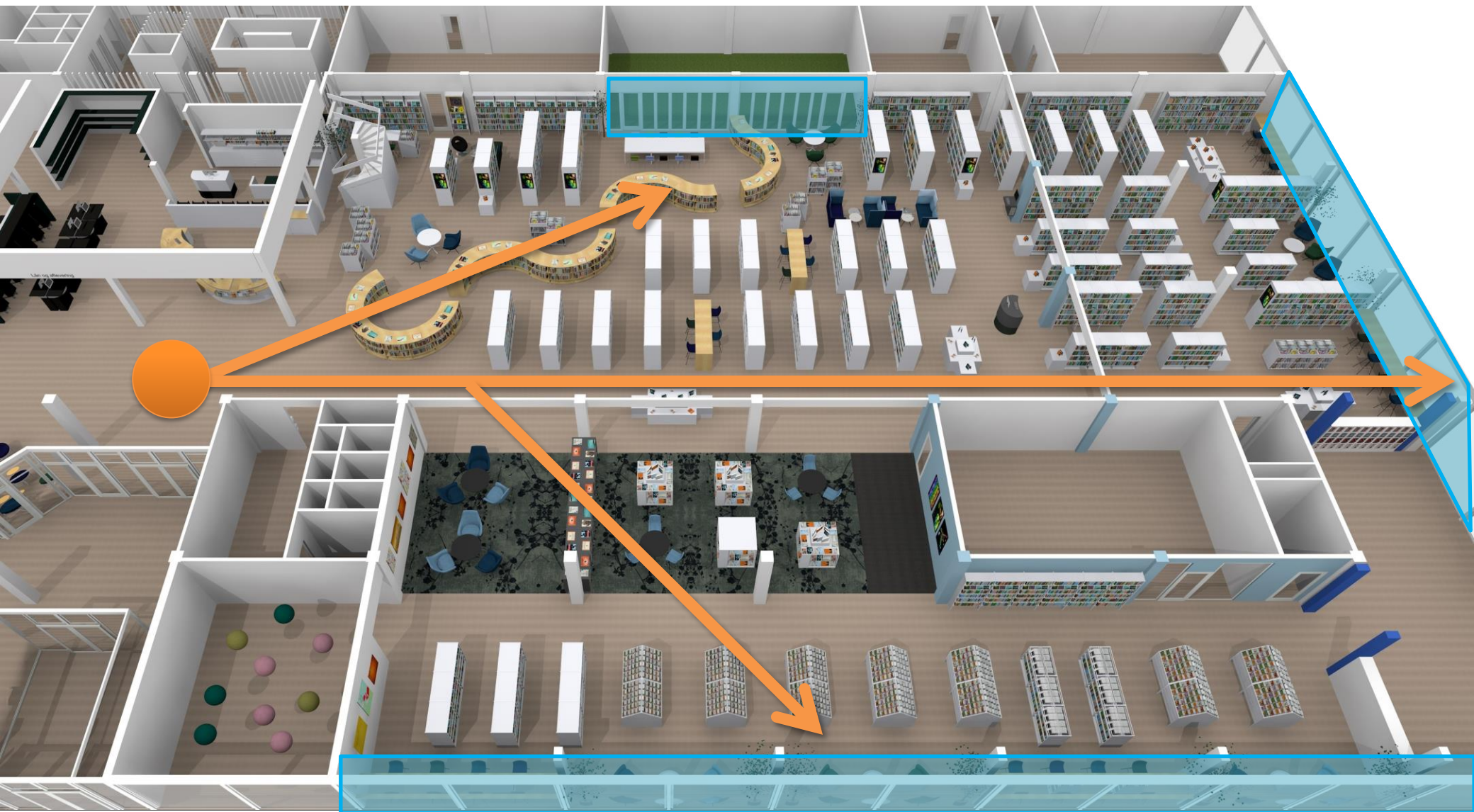
Overblik og potentiale - Dette er Hvidovre Hovedbibliotek, som det så ud før. De høje reoler var ligesom en mur, så det var svært at finde rundt og umuligt at se hvor det var rart at opholde sig.

Ude vs. inde

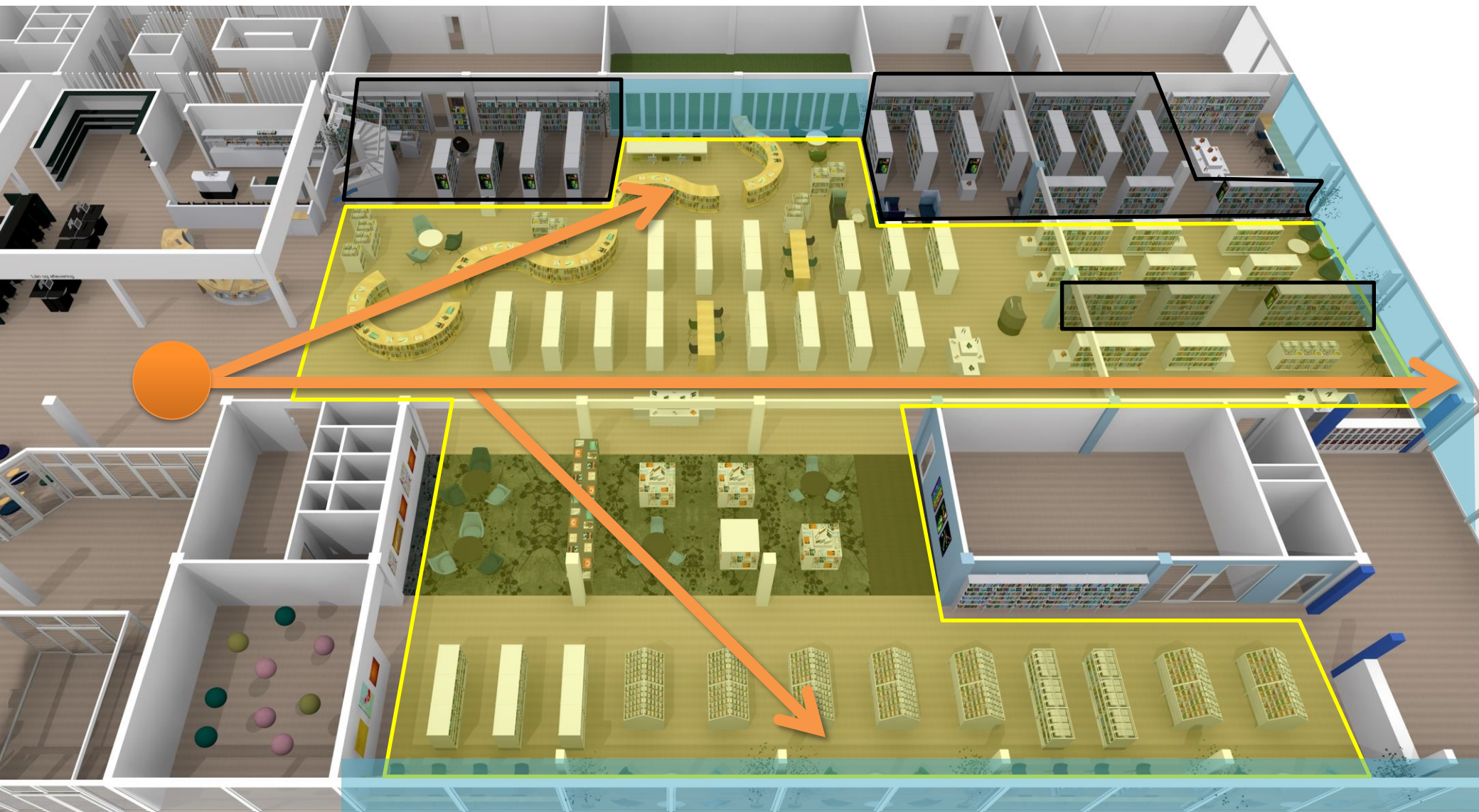
Udnyt vinduet og hold det frit for reoler! - Vinduer giver dagslys og udsigt, med også tryghed ved at andre kan se ind, så du ikke er helt alene. Det vil også lokke flere brugere ind, hvis der er liv i bibliotekets vindue.

Hvordan udnytter man rummet?

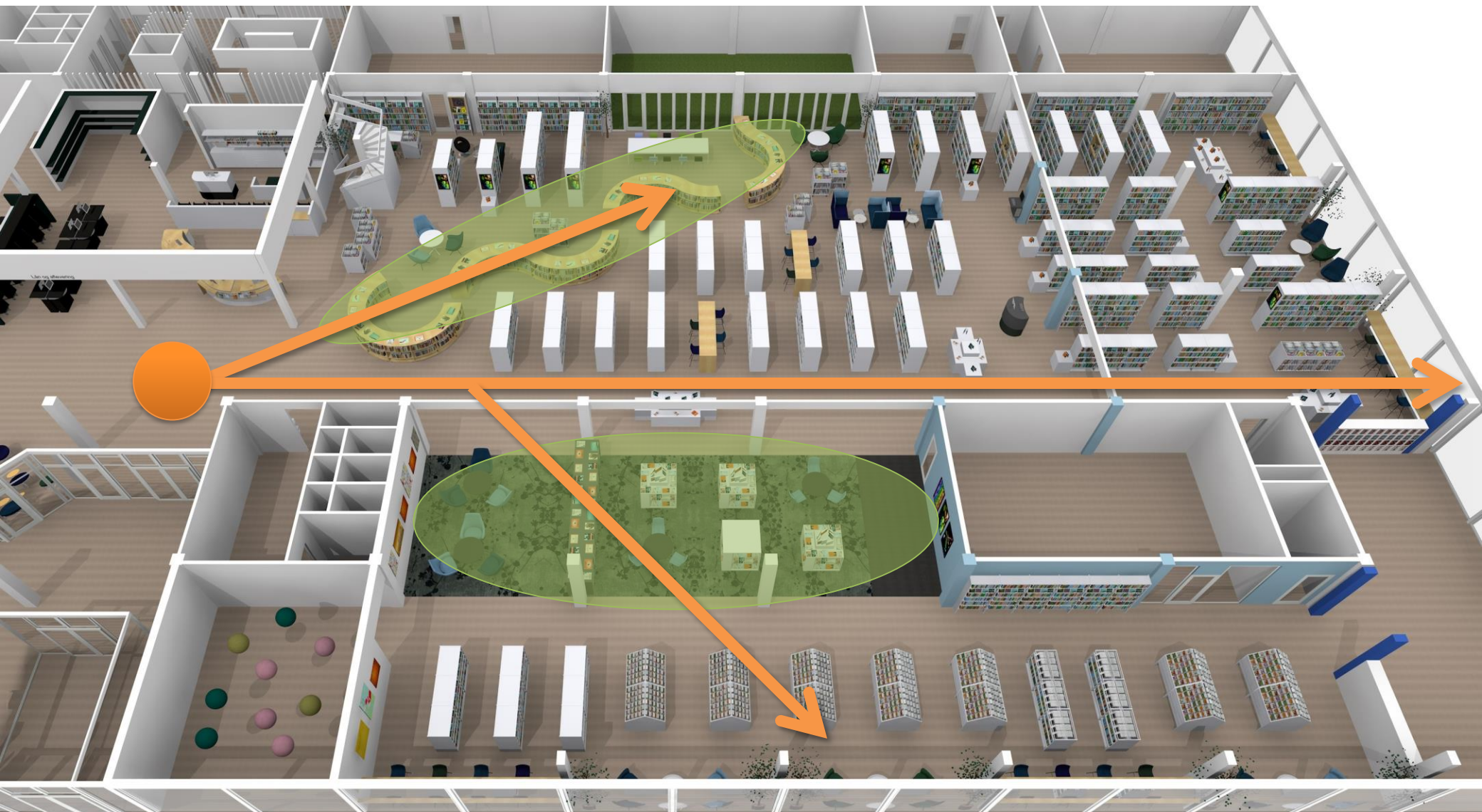
Overblik og ophold ved vinduer - I Hvidovre var det derfor vigtigt at gøre plads til ophold ved vinduerne, og sørge for at placere nogle lave elementer, så man kan se vinduerne fra indgangen.

Hvordan udnytter man rummet?

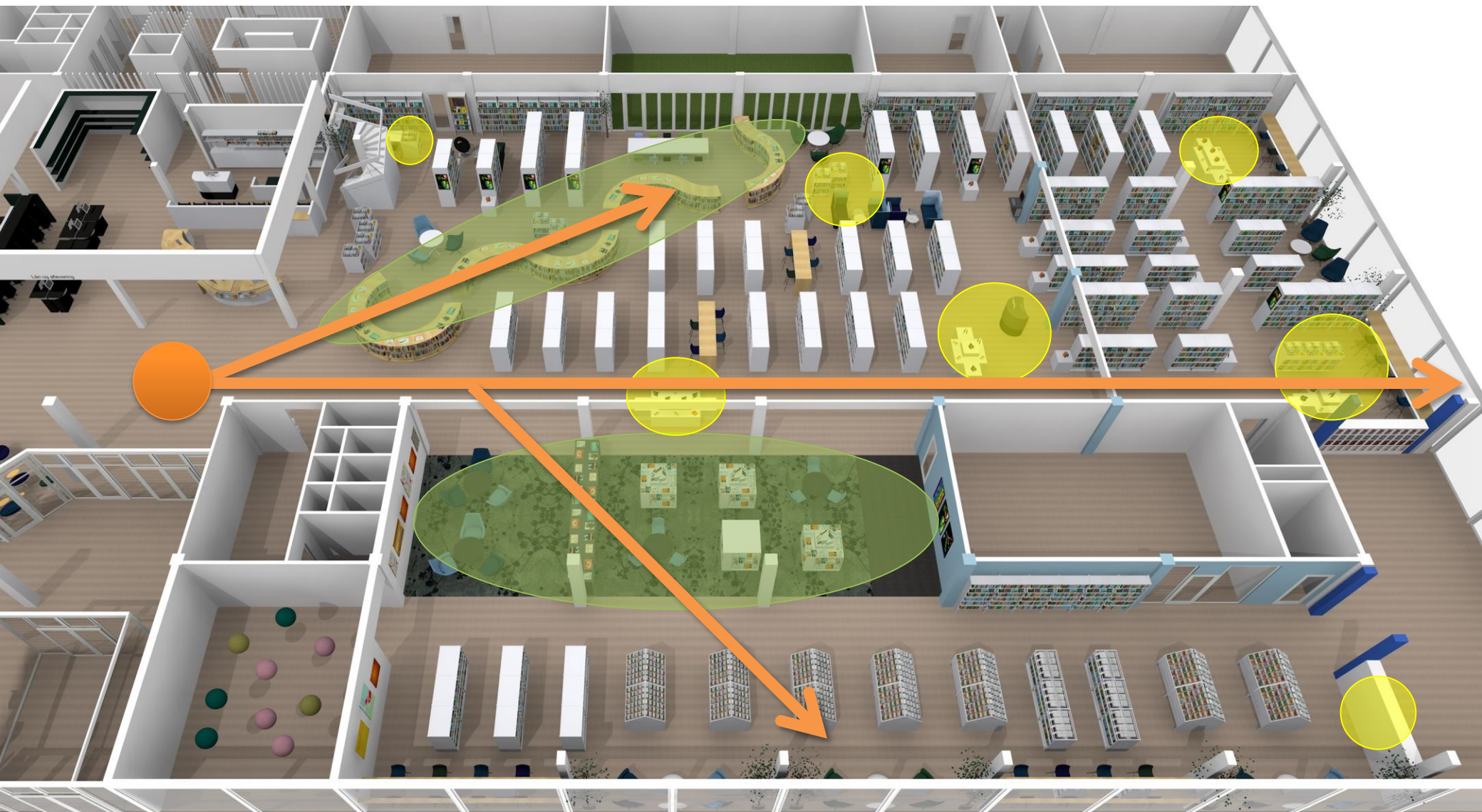
Høje og lave strukturer – Det er en god ide at reolerne på meråbne biblioteker er lave, så der skabes overblik. Men alle biblioteker har mange bøger, så det er en udfordring! Sæt de høje reoler ude ved væggene.

Hvordan udnytter man rummet?

Brug udstillingsområderne aktivt - Ekstra lave reoler er med til at skabe mere overblik, samtidig med at der kan udstilles ovenpå dem. Udstilling skaber nysgerrighed og disse lave elementer kan bruges strategisk.

Hvordan udnytter man rummet?

Udstillingen som fokuspunkt og åndehul – Mindre udstillinger kan bruges som åndehuller, der skaber luft mellem reoler. De vil også fungere som fokuspunkter der lokker brugerne længere ind i biblioteket.

Hvordan udnytter man rummet?

Vision

Før

Efter

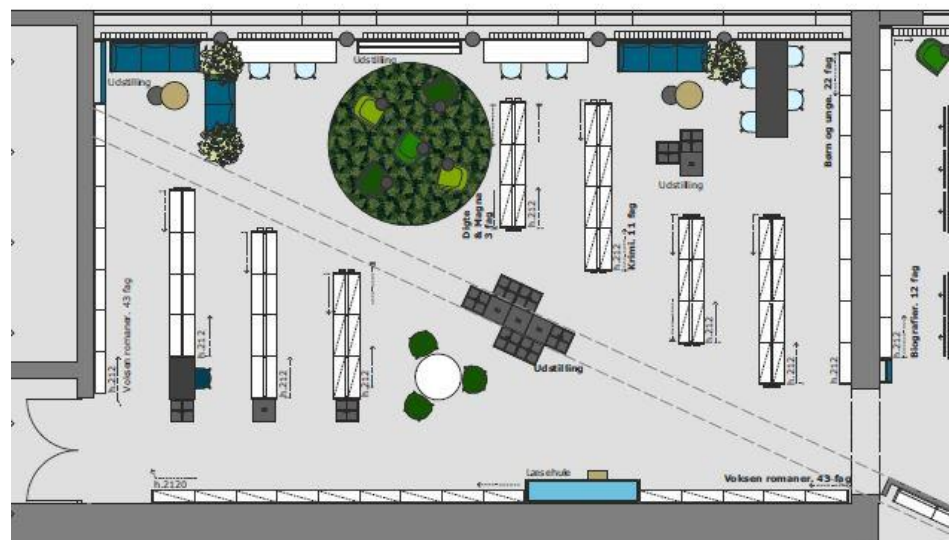
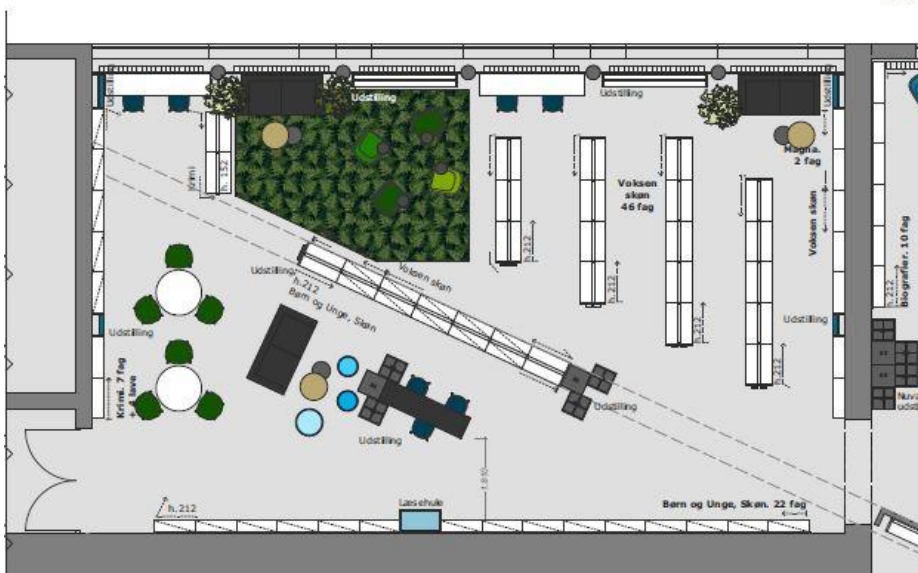
Øverskuelighed og forførelse - Her ser i visionen og resultatet. Vi ønskede at skabe et rum, hvor brugeren bliver ledt og lokket længere ind på biblioteket, og at de kunne få plads til at opholde sig i længere tid.

Indretningen skaber rummet

Før

Efter

Placering af reoler skaber struktur og zoner – Her er et andet eksempel på hvordan reoler skaber struktur og zoner. Biblioteket her ønskede at skabe mere ophold ved vinduesvæggen for de voksne, men havde en diagonal linje i gulvet der var styrende for indretningen og de unge havde en ret kedelig placering.

Indretningen skaber rummet

Før

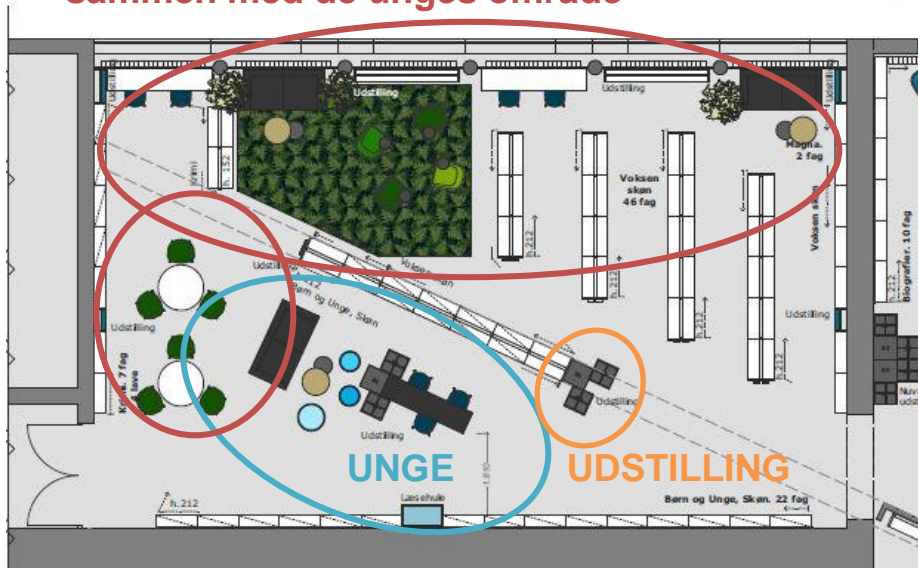

Efter

VOKSEN

Stort område, men det støder sammen med de unges område

VOKSEN

Område med sociale og individuelle zoner

UNGE

Eget hjørne ved vinduet

Placering af reoler skaber struktur og zoner – I stedet for at nøjes med at gøre det lækkert for de voksne ude ved vinduet, foreslog vi at flytte reolerne, så de skabte nogle bedre zoner for både voksne og unge. Der blev også bedre plads til en stor temaudstilling, lige ved indgangen til rummet.

EKSPONERING

Vi skal selvfølgelig også snakke om eksponering, udstilling og mersalg.

Hvorfor skal vi udstille?

Vi låner det vi ser! - Med alle de funktioner bibliotekerne har, så bliver vi stadig målt på hvor mange bøger der lånes ud. Så hvad kan vi gøre for at brugerne låner flere bøger?

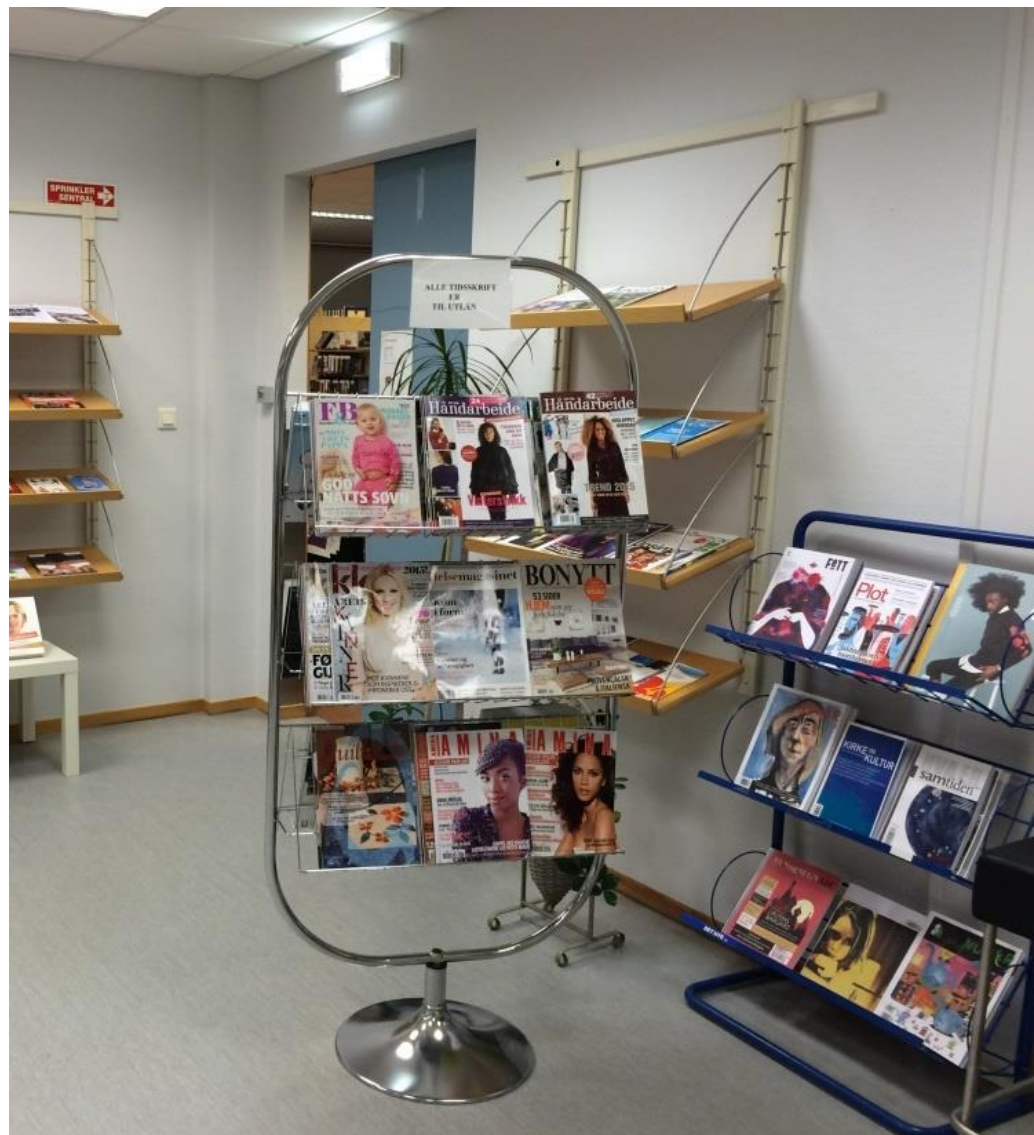
Hvorfor skal vi udstille?

Når butikkerne kan, så kan vi også!

Butikkerne ved hvor vigtigt det er at præsentere varerne så de ser lækre og indbydende ud.

Fokus & troværdighed

Stoler du på at bøgerne her er nøje udvalgt ? - Tit så udstiller vi bare på det vi har til rådighed. Men det tilfældige ser utroværdigt ud! Jeg ved at bibliotekaren har udvalgt disse bøger omhyggeligt, men jeg kan ikke se det!

Giv plads til udstillingen! - Mange udstillinger forsvinder i biblioteksrummet.

Brug et pænt møbel og skab luft omkring udstillingen. Det viser tydeligt: Kig her! Jeg har udvalgt dette til dig!

BCI

Eurobib
direct

Fokus & troværdighed

Før

Efter

Digte

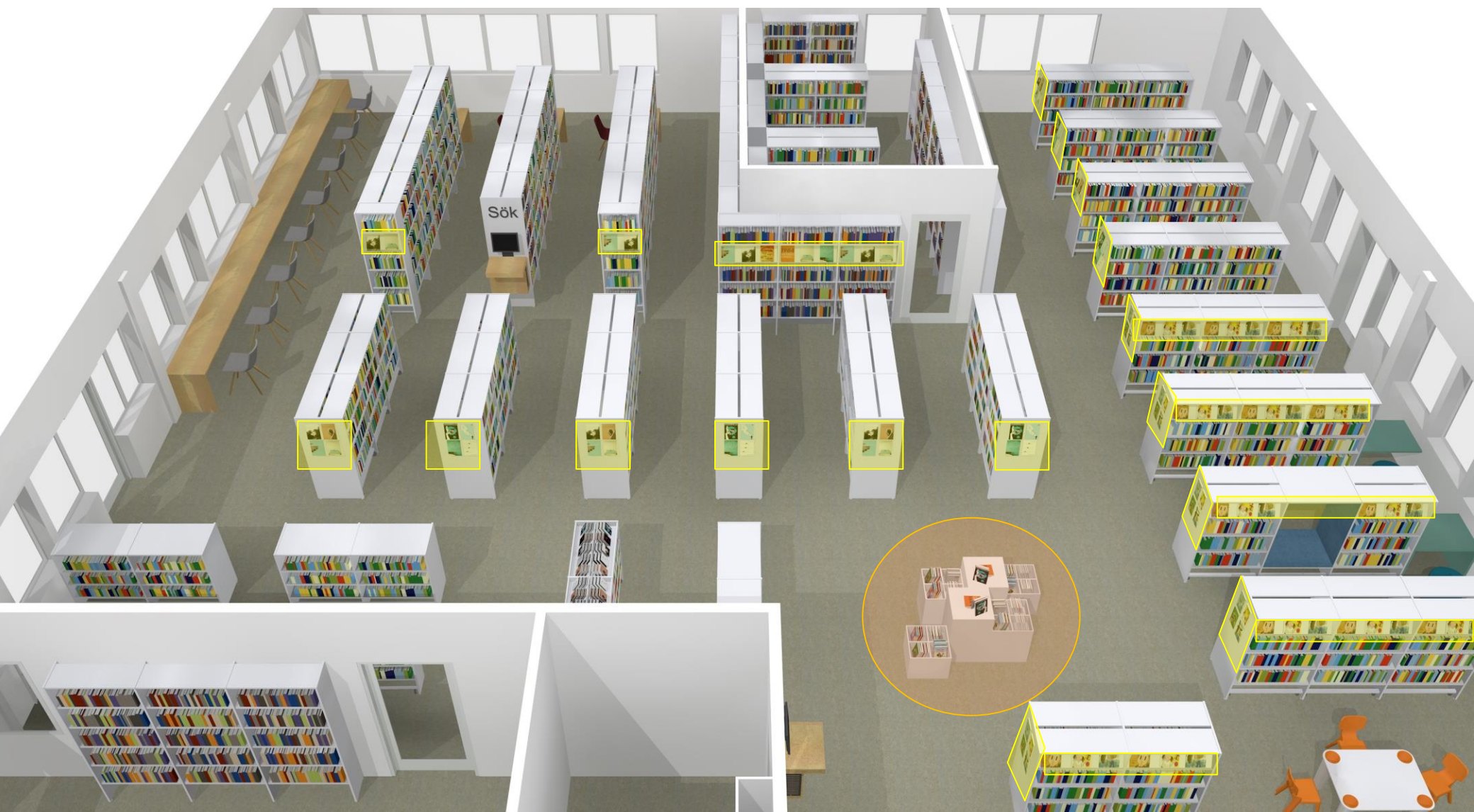
Enkle virkemidler – Enkle virkemidler kan stramme rummet op, så det bliver bogen (det udstillede) der kommer i fokus. Et malet felt kan både skjule en kaffeautomat og fremhæve en udstilling.

Genkendelighed – Fronteksponering på hylderne adskiller sig fra den store udstilling ved at være lokkemad. Her er det vigtigt at man udstiller på samme måde gennem hele biblioteket, så det er nemt for brugeren at aflæse.

Tydlig forskel på lokkemad og "udvalgte bøger" - Både lokkemad og udstillinger er vigtige.
Her er det nemt at se forskel på hvilke bøger der er særligt udvalgte og hvilke der er "brødkrummer".

Organiseret udstilling – planlæg det fra starten! - Når i ved hvor mange hyldemetre i skal bruge, så husk at gøre plads til udstilling. Både som fronteksponering på reolerne og ekstra gulvplads til store udstillinger.

OPHOLD BLANDT BØGERNE

Hvis vi skal tage udstilling til det næste niveau, så skal vi tænke mere i hvordan brugerne kan opholde sig SAMMEN med bøgerne.

Sid blandt bøgerne

Gør plads til ophold blandt bøgerne - Der er grænser for hvor længe vi gider stå og kigge på en udstilling. Og hvis vi ikke kan sætte os, så går vi videre. Men hvis vi kan sidde ned, så er der bedre tid til at finde flere bøger, vi gerne vil have med hjem.

Vi vil så gerne have de bliver lidt længere! - Hvis vi får øje på en god bog, og vi også har mulighed for at sætte os med den. Og vi så får øje på en til bog ... Så kan vi pludselig sidde på biblioteket i lang tid og gå på opdagelse i bøgerne.

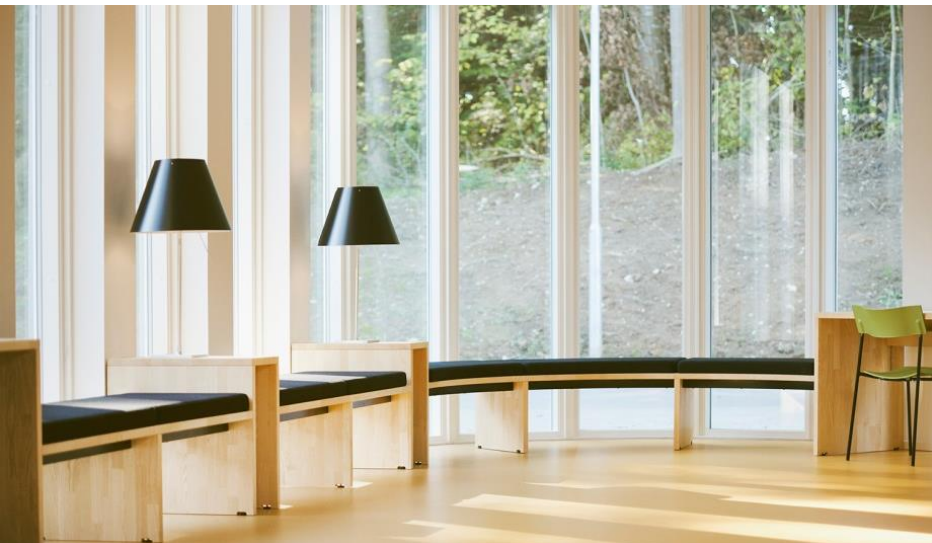
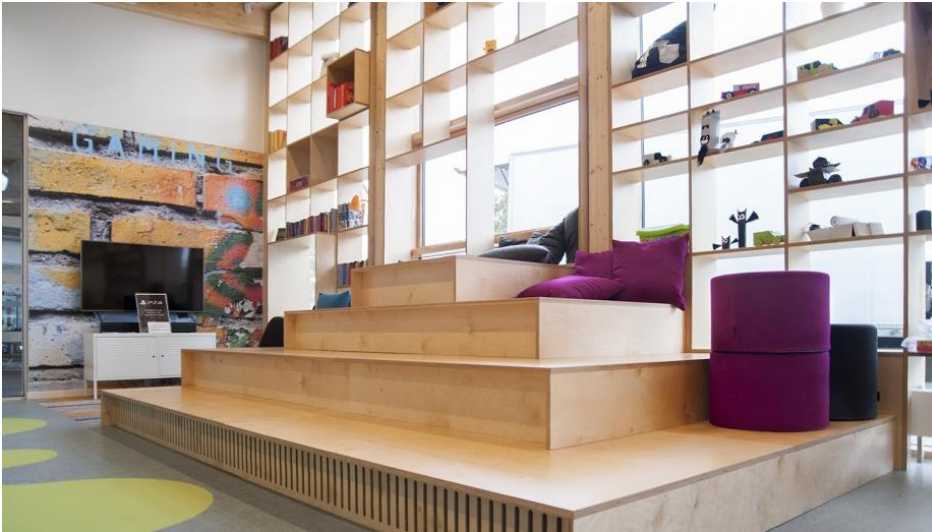

UDNYT POTENTIALIALET

Nu zoomer vi ud igen og ser på hvilken bygning vi har til rådighed.

Det er ikke alle biblioteker der har et flot dobbelthøjt rum, men jeg vil påstå at alle rum har et potentiale!

Rummets potentiale

Fremhæv og dyrk bygningens kendetegn - Hvis der er en rytme i vinduets sprosser, så fremhæv den rytme. Hvis der er nogle særlige materialer eller farver i bygningen, så byg videre på den identitet og vælg nogle materialer der passer til det.

Rummets potentiale

Potentiale i alle rum - Det er nemt at synes at ens eget gamle bibliotek er grimt. Dette bibliotek var heller ikke særlig pænt. Reolerne stod hulter til bulter, selvom rummet faktisk havde nogle tydelige søjler og loftsbjælker. Reolernes farve fjernede også fokus fra gulvet, som faktisk var meget flot.

Rummets potentiale

Fremhæv bygningens struktur og materialer

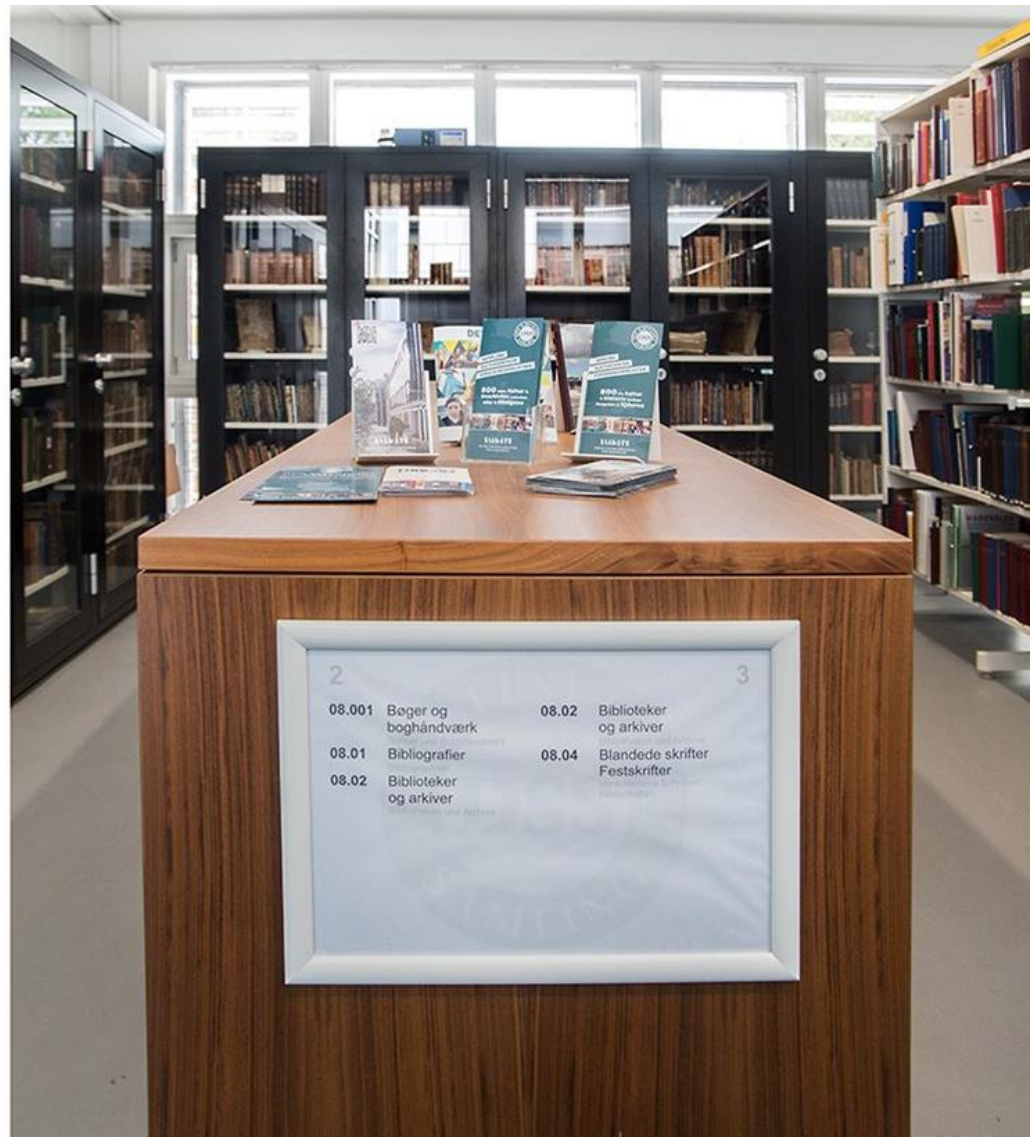
Så vi strammede op.

Vi placerede reolerne ved søjlerne og valgte nogle materialer som fremhævede gulvets farver.

Lokalsamling, før – Her er en lokalsamling, hvor der selvfølgelig er mange store bøger, og der var næsten ikke plads til at være derinde. Men selvom der er småt og fyldt med bøger, kan man skabe gode oplevelser, hvis man prioriterer og strammer op.

Rummets potentiale

Stram op - udnyt vægplads - skab åndehuller - Ved at sætte reoler på væggene og sætte de høje reoler tættere sammen, kom der mere gulvplads. Her placerede vi nogle lave træreoler, der skabte blikfang og samtidig kunne fungere som højborde. Reolene fik også nye endegavle, hvilket gav et mere roligt udtryk.

Hvad er blikfanget? – I Sverige kom vi til dette bibliotek, hvor udstilling, selvbetjening, mødebord og skranke kæmper om opmærksomheden. Reolerne er i træ, og smelter nærmest sammen med det flotte trægulv. Det er heller ikke til at se, at der er mange vinduer i kanten af rummet.

Rummets potentiale

Strukturering og prioritering af pladsen – Det skulle være meråbent, så vi erstattede de høje reoler med lave reoler. Voksenafdelingen flyttede ind i rummet til højre, hvor der var mest væglplads, og vi kunne skabe et stille rum med høje reoler. Ved indgangen blev skranken skubbet til side og en stor udstillingsø kom i fokus.

Effekten af farver og materialevalg – Reolerne blev hvide, så de adskiller sig fra gulvet og gør rummet lysere. Udstillingsøen vokser op af gulvet, som et landskab. Farverne på væggene skaber kontraster og forskellige oplevelser i det store lavloftede rum, og gør at rummet føles højere.

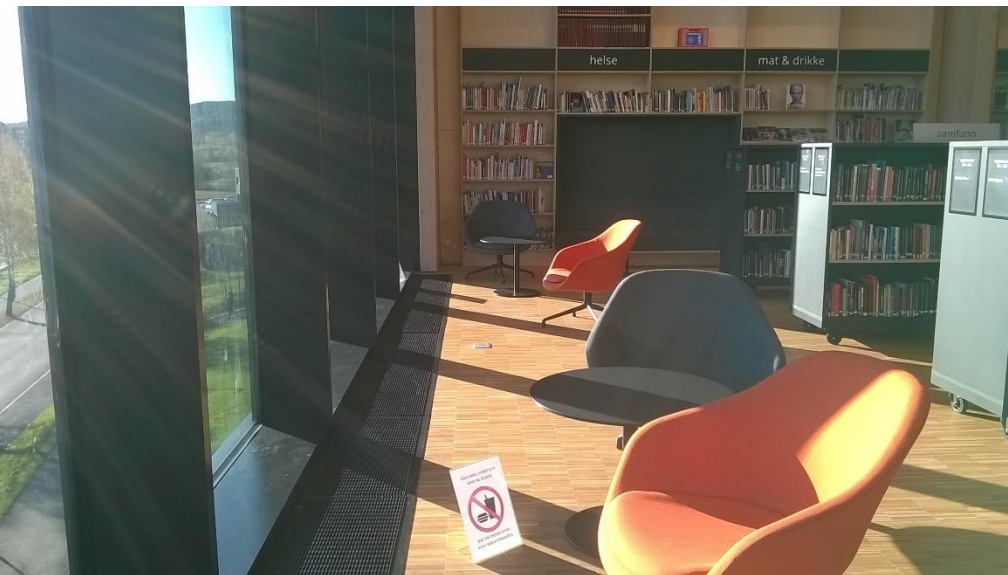

NYBYG

Nu har vi snakket om omrindretning, men hvad skal vi tænke på når vi bygget nyt?

Vægge vs. Vinduer –Mange nye byggerier har vinduer over det hele, men det skaber problemer når vi skal indrette biblioteker. Når vi skal have lave reoler, så er vi nødt til at have vægge til at sætte høje reoler på. Flammen er et godt eksempel på hvordan man kan have både vinduer og vægge.

Vægge vs. Vinduer – Her har de nogle store høje vinduer der giver lys hele vejen ind i rummet. Derfor er der stadig meget væglplads, hvor der kan være bøger på. Samtidig er vinduerne udnyttet med små bænke, som meget effektivt giver plads til ophold uden at tage gulvplads.

Vægge vs. Vinduer – Eksempel på gammelt bibliotek fra Finland, hvor vinduerne er skabt til bibliotekets behov. I børneafdelingen er vinduerne i børns øjenhøjde, mens der er vinduer over reolerne i hele voksenafdelingen + nogle steder hvor vinduerne går til gulv og man kan kigge ud/ind.

Belysning - Udover dagslys er det også vigtigt at arbejde bevidst med hvilken belysning der skal være. De fleste offentlige byggerier har denne slags generelle diffuse belysning, der prøver at efterligne dagslys. Men det er bare ikke særlig interessant eller behageligt at opholde sig i.

Belysning

Valg af lamper ændrer den måde vi ser tingene på og kan skabe nye oplevelser

Belysning

Lys sætter fokus og skaber stemning. Lamper henover et loungeområde eller et bord skaber rum i rummet.

Belysning – På flere norske biblioteker arbejdes der meget bevidst med spotlys og hyggelamper. Det giver en mere dramatisk og hjemlig stemning. Det sætter et større fokus på bøgerne, end den klassiske generelle belysning.

Søjler er dominerende for indretningen

Jeg er nødt til også at nævne søjler. De kan være nødvendige, men de er en kæmpe udfordring i en indretning. De tager gulvplads og dikterer hvor reolerne skal stå. Prøv at undgå dem, hvis i kan.

*Nu har vi snakket om de "hårde" strukturer i bygning og indretning,
men de bløde værdier er mindst ligeså vigtige*

Prioritering

Hvad vil i med biblioteket?

Med alle de funktioner et bibliotek kan have, er dette det vigtigste spørgsmål i skal stille jer selv.

Need to have vs. Nice to have

Vi vil gerne det hele, men for at kunne gøre noget godt, må i vælge hvad der er vigtigst for jer!

Giv biblioteket en identitet! Vælg hvad skal være jeres attraktion!

Her ville de rigtig gerne have en attraktiv børneafdeling, men de havde ikke særlig mange penge.

Giv biblioteket en identitet! Vælg hvad skal være jeres attraktion!

Derfor genbrugte vi deres gamle krybber og med lidt maling og tapet skabte vi en stemningsfuld børneafdeling, med mange zoner

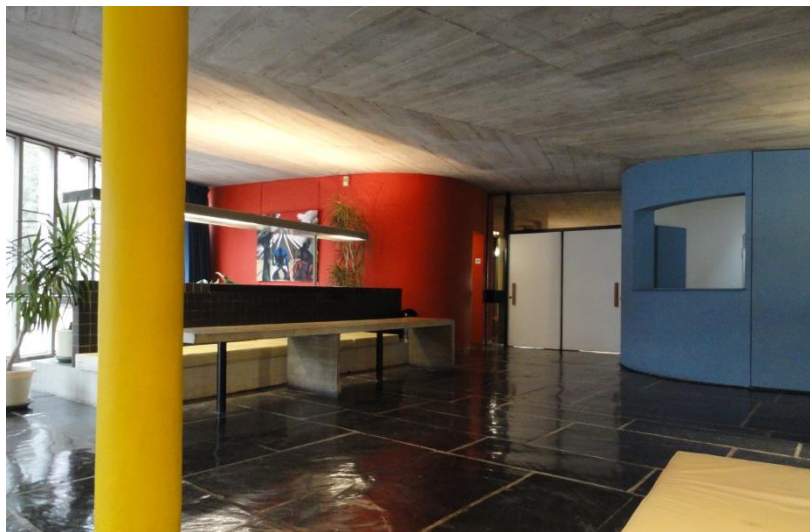
Små tiltag skaber zoner og uventede oplevelser

Det var små enkle tiltag der skabte nogle helt nye muligheder for børnene. Krybberne deler nu rummet op i flere zoner: Tegnezone, udklædningszone og en legezone med et akvarie/ubåd.

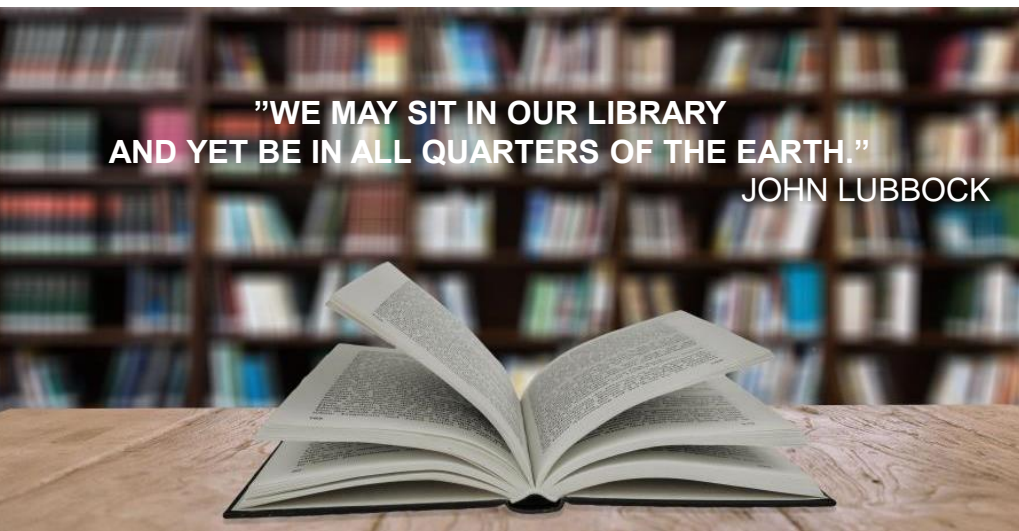
De sikre løsninger – Klassisk og tidsløst

I Skandinavien har vi tendens til at holde os til de sikre klassiske løsninger.

Er den sikre løsning den bedste?

Selv de modernistiske arkitekter, hvis huse vi husker som klassiske, hvide og enkle, forstod at bruge farver til at forstærke oplevelsen af deres rum. De var ikke bange for at gå all-in.

Skabe en fortælling - Hvis ikke på biblioteket, hvor så?

Biblioteket er et oplagt sted at skabe spændende oplevelser. En stærk iscenesættelse giver en stærk identitet, som brugerne vil huske og have lyst til at komme tilbage til.

Når vi forandrer rummet, forandrer vi brugerne
Hvis vi tør at gøre noget særligt ved rummet, vil det give brugerne nye måder at bruge biblioteket på.

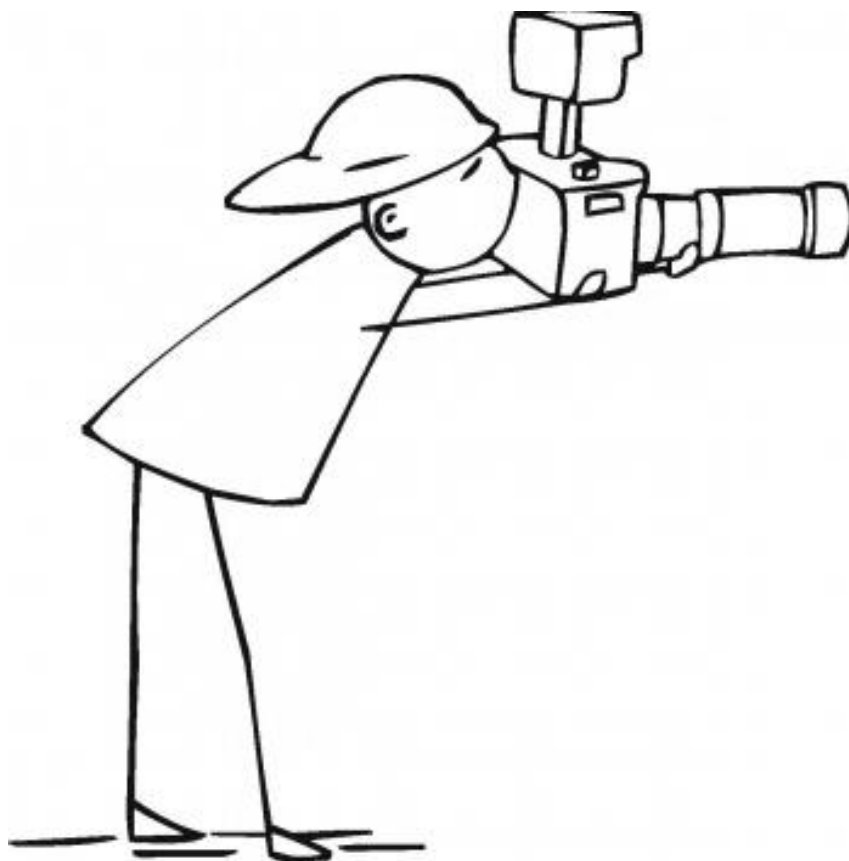
Det i vil, skal være synligt allerede fra indgangen

Førstehåndsindtryk

Det starter allerede udenfor

Prøv at se på jeres bibliotek udefra. Udstråler det bibliotek? Oplevelse? Kultur?
 Eller er det svært at se hvor man skal gå ind?

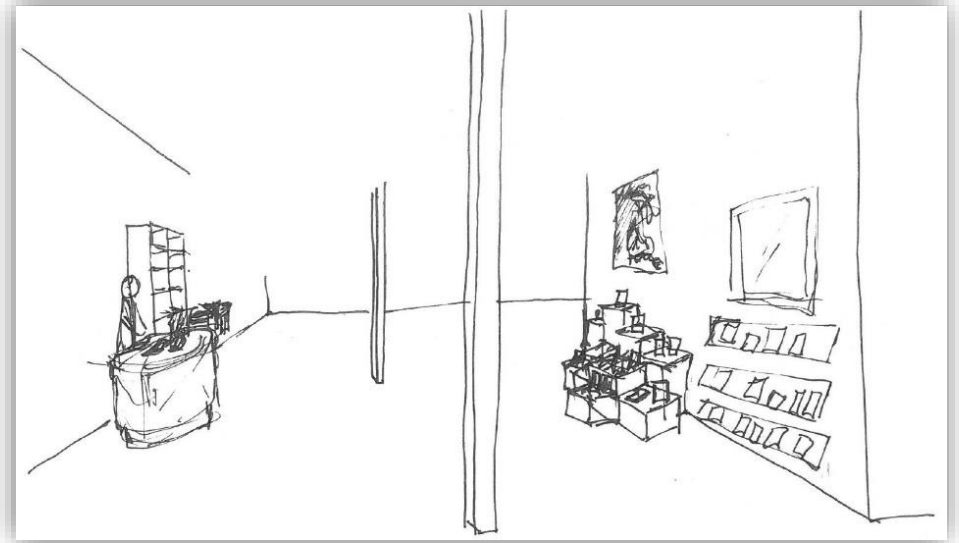

Vær din bruger!

Man bliver blind på sin hverdag

Prøv at gå en tur på dit bibliotek med et kamera. Hvad ser brugerne, når de kommer ind?

Førstehåndsindtryk

Hvad står i vejen? Og hvad vil i have fokus på? - Ved denne indgang står selvbetjeningsbordet som en mur, mens 3 store skranke tager den mest synlige plads. Hvad hvis der blev åbnet op, så pladsen blev brugt til udstilling i stedet for? Bibliotekaren kan sortere bøger i et andet rum og behøver kun ét service bord.

Vælg hvad der skal være forrest, og hvad der skal gemmes væk
Før var det store computerborde der var i fokus, nu er det ophold og bøger.

Byd indenfor!

Nogle er der kun i 5 minutter. Byd velkommen og lok dem indenfor!

Tydlig identitet udefra

På dette meråbne bibliotek er det tydeligt at børnefamilier er velkomne. De forstår at udnytte vinduet.

Prioritering af målgruppen - Jeg har mange eksempler på at børnefamilier er en målgruppe der bliver prioriteret. Det gælder også her, hvor børneområdet også er synligt udefra. Pointen er at de har valgt hvilken målgruppe de vil prioritere, og de gør det meget synligt.

HELHED

Når vi så er budt indenfor, så er det vigtigt at tænke over helhedsindtrykket. Øjet har brug for ro, så selvom der skal skabes kontraster og oplevelser, skal der også være en sammenhæng i indretningen.

Samhørighed og blikfang

Det handler om at vælge et udtryk, en stil, og gøre det gennemført.

Farvepalette

Et godt tip er vælge en farvepalette. Vælg nogle få farve, der passer godt sammen og brug det som guideline, når i vælger møbler. Også når i køber en ny sofa 5 år senere.

Udgangspunkt i bygning eller møbler der skal genbruges

Det er godt at vælge farverne, så de passer til bygningen, eller hænger sammen med nogle møbler i gerne vil genbruge.

Helhed og kontraster giver tydelige zoner - Når man har en rolig helhed, er det nemmere at sætte fokus på det man gerne vil have brugeren skal lægge mærke til.

Reolerne skaber en lys rolig baggrund, mens opholdszonerne står i kontrast og bliver nemme at finde.

Identitet – ophold – udstilling er de vigtigste ord når i skal planlægge jeres bibliotek!
Indretningen her er med til at forstærke dette biblioteks identitet som en grøn bog-oase.

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

... og god fornøjelse med at gøre jeres bibliotek endnu bedre!